42381

ВЕЧЕР ☆ 22 февруари 1996 година 10109, 12,

КУЛТУРА

КОРЕГИРАНА ВАРИЈАНТА НА ЗАКОНОТ ЗА КУЛТУРА

СТЕНД БАЈ ЗА ДРЖАВНИОТ ИНТЕРЕС

● КОИ ИНСТИТУЦИИ ЌЕ БИДАТ ОД ДРЖАВЕН ИНТЕРЕС ВЛАДАТА ЌЕ ОДЛУЧИ СО ПОСЕБЕН АКТ
● ОД МИНИСТЕРСТВОТО ЗА КУЛТУРА, РЕЧИ СИ, ИСТОВРЕМЕНО ИЗЛЕГОА И ПРЕДЛОЗИ ЗА ИЗМЕНИ НА СЕПАРАТНИТЕ ЗАКОНИ ЗА КУЛТУРА (ПО ДЕЈНОСТИ) КОИ СЕ ВО КОЛИЗИЈА СО ПРЕДЛОГОТ НА, СИСТЕМСКИОТ, ЗАКОН ЗА КУЛТУРА

Предлогот на, системскиот, Закон за култура по вторпат излезе од Министерството за култура, сега во прочешлана и финиширана (во однос на предлозите) варијанта и од 8 овој месец е и во владина процедура. Следува негово „чешлање" во владините комисии, па на Влада, па на парламентарната комисија и на крај во Парламентот.

Корегираната варијанта на предлогот на Законот за култура, практично воопшто во споредба со претходниот текст не го менува костурот на системските решенија и правилата на игра по кои ќе се однесуваат сите институции од областа на културата. А ако одиме по принципот на тон листа на корекциите тогаш важно е дека во овој Предлог Закон за култура остануваат категориите на институциите за култура: државни, локални и приватни, но притоа предлагачот не ги наведува нивните имиња. За нив ќе одлучи Владата со посебен акт што ќе го донесе откако ќе биде изгласан Законот за култура. Меѓу измените е и бришењето на предлогот за формирање Дирекција на културата (како координативно тело на манифестациите и домовите на културата), а тоа значи дека и за нив дополнително ќе се донесат акти со кои ќе се одреди статусот и на манифестациите и на домовите на културата.

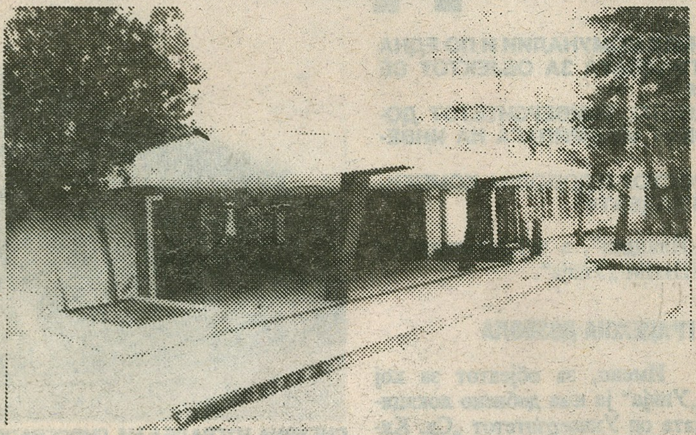

ЗА СТАТУСОТ ДОПОЛНИТЕЛНО: ДРАМСКИ ТЕАТАР

Меѓутоа, деновиве во институциите за култура стана страшно актуелно и писмото што до нивна адреса стаса од Министерството за култура во кое тие се информираат да ги сопрат или да не преземаат никакви активности за (ре)избор на директори! Причината е Уставниот суд на Македонија! Тој пред крајот на годината, дефинитивно, го укина Законот за избор на органите на управување и на другите органи во организациите на здружен труд! Уште еднаш да нема забуни: до вчера (значи до писмото) институциите од областа на културата работеа на принципот на самоуправување и по ЗЗТ!

Уставниот суд, веројатно, даде шлагворт, од истиот предлагач на системскиот Закон за култура – Министерството за култура, но од други канцеларии и автори: Златко Теодосиевски (во својство на заменик министер) Ѓорѓи Бојчевски (од правна служба) и неколкумина помошници службеници во Министерството напоредно да изготват измени на сепаратни закони за култура и тоа по дејности: за сценско–уметничка дејност, за музејска и за библиотечна дејност. Тие се во форма на Предлог – закон упатени за усвојување по скратена постапка! Образложението од предлагачите до Парламентот е неопходноста на нивна усогласеност со Уставот на РМ.

Но, во очи веднаш паѓа дека сепаратните и системскиот Закон за култура ќе паѓаат во колизија. Прво: дека сите сценско–уметнички организации и други институции во сепаратниот Закон се предлага да работат како јавни установи! Во превод: сите до еден театри, меѓу кои и „Чекори", „Скрб и утеха"... дури и приватните се од државен интерес! Второ: директорот го бира министерот за култура со мандат од четири години а во системскиот е многу чисто во тој однос: го бира основачот! Во државните, значи, Владата на РМ!

И во предлогот на Законот за музејска дејност има „мала" но привлечно суштинска дополна: во матични музеи на РМ, освен Музеите на Македонија се промовира и Музејот на современа уметност (кој е формиран од градот Скопје), кој на овој начин би добил ингеренции да биде главен координатор и одлучувач за работата на сите галерии и музеи кои излагаат творештво!

Се шушка дека брзањето за донесување на овие закони е пикот што некои функционери од министерството за култура го имаат кон конкретно директорско место!

Ц. Зојчевска